

РАЗДЕЛ Б

І. ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКАТА В ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ ПРЕЗ 2004 ГОДИНА

През 2004 г. Министерство на земеделието и горите ще се ръководи от основните приоритети и цели за развитие на аграрния отрасъл, залегнали в Програмата на правителството на България за периода 2001 – 2005 година. Макар да се запазват същите в своята цялост, икономическите и политически реалности налагат разместване на приоритетите по тяхната важност. Бъдещото присъединяване на България към Европейския съюз през 2007 г. поставя пред политиката в земеделието като най-важен **ПРИОРИТЕТ**

ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ПРЕГОВОРИТЕ ПО ГЛАВА 7 “ЗЕМЕДЕЛИЕ” И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АНГАЖИМЕНТИТЕ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Това налага ускоряване на процесите на пълна хармонизация и ефективно прилагане на европейското законодателство в сектор “Земеделие”.

До 2003 г. България е постигнала значителен напредък в приемането на законодателството, в частност във ветеринарния и фитосанитарния сектор както отбелязва Европейската комисия в Редовния си доклад през 2003 г.

През 2004 г. усилията ще бъдат насочени към изпълнение на следните по-важни мерки:

1. Изграждане на разплащателна и интервенционна агенция и Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК).

Целта е извършване на плащанията и осъществяване на интервенционните мерки, свързани с механизмите на ОСП и осигуряване на съвместимост на помощите по националните схеми с европейската практика на подпомагане.

За осъществяване на мярката през 2004 г. ще стартира проект по програма “ФАР” и междинните етапи на изпълнението включват:

- *подготовка на писмени процедури за прилагане на мерките;*
- *подготовка за изграждане на система за контрол на плащанията*
- *разработка на процедури за плащане на бенефициентите;*
- *подготовка на система за вътрешен одит.*

2. Създаване на земеделски кадастър.

През 2004 г. предстои:

- *съвместяване и изчистване от грешки на дигиталните записи на земеделските земи – финансиране в рамките на бюджета на МЗГ;*
- *въвеждане на информация от регистрите на земеделските земи и*

горите и прехвърляне на информацията от системата “Ферма” в ГИС – финансиране по проект на програма “ФАР”;

- *тестване на системата чрез осигуряване на интернет достъп до данните на ограничен брой потребители – финансиране по проект на програма “ФАР”*
- *реализиране на пилотен проект за комасация на земеделски земи на територията на пет землища чрез средства на Холандското правителство и Световна банка, които са съответно – 450 хил. евро и 100 хил. щатски долара*

3. Създаване на орган за регистрация и контрол на географски означения и храни, с традиционно-специфичен характер.

През 2004 г. се предвижда изграждането на административния капацитет – 4 души. Обучението на звеното ще се проведе по проект на “ФАР”.

4. Доизграждане на необходимия административен капацитет за осъществяване на ефективен контрол за съответствието на качеството на пресни плодове и зеленчуци.

През 2004 г. предстои:

- *назначаване на 16 инспектора – 8 регионални и 8 по граничните пунктове;*
- *осигуряване на необходимата техника и контролно-измервателно оборудване и поетапно компютъризиране на системата за контрол на качеството;*
- *обучение на инспекторите за извършване на анализ на риска с цел подобряване на ефективността на контролната дейност и въвеждане на съвременни методи и практики за контрол на качеството, в съответствие с изискванията и практиката на ЕС;*
- *създаване на база данни за търговците на пресни плодове и зеленчуци.*

5. Изграждане на регистър на лозята.

До края на 2004 г. се предвижда тази информационна система да обхване общо 183 600 дка. Очаква се одобрението на проект по програма “ФАР”.

6. Създаване на система за мониторинг на произведените и реализирани на пазара мляко и млечни продукти.

В тази връзка, през 2004 г. ще се предприемат следните действия:

- *институционално и финансово изграждане на административния капацитет и обучението на персонала;*
- *изграждане на база данни на производители, изкупвачели и за количеството произведено и предоставено краве мляко;*

- създаване на продуктови бордове и въвеждане на европейските критерии за качеството на животинската продукция, създаване на Млечен борд и система за администриране на млечните квоти, съгласно предвижданите промени на Закона за животновъдството.

7. Осъществяване на контрол за спазването на правилата за окачествяване на кланични трупове.

Изпълнението на тази мярка през 2004 г. включва:

- изготвяне на наредба за класификация на кланични трупове на животни от рода на ЕРД;
- създаване на административен капацитет;
- обучение на класификатори на кланични трупове.

8. Реконструкция на шест гранични ветеринарни инспекционни пункта за контрол на влизащите в страната живи животни и продукти от животински произход и фуражи.

9. Изпълнение на плана за реструктуриране на предприятията, преработващи суровини и добиващи продукти от животински произход.

- през 2004 г. ще бъде спряна дейността на всички предприятия от категория I;
- временно спиране на предприятията от категории II и III.

10. Изграждане на компютъризираната система за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти.

През 2004 г. ще бъде извършено:

- въвеждане в базата данни на актуализирана информация за наличните говеда;
- изготвяне на програма за изграждане на база данни на дребните преживни животни, свине и еднокопитни.

11. Поставяне на допълнителна пластмасова ушна марка на всички животни с метални ушни марки

12. Провеждане на ваксинация на свине във ферми с над 200 животни, в изпълнение на програмата за епизоотологичен надзор над класическа чума по свинете.

13. Изпълнение на Националния мониторингов план за контрол на остатъчни количества от ветеринарно-медицински препарати и замърсители от околната среда в суровини и продукти от животински произход.

14. Изграждане и оборудване на един държавен екарисаж.

През 2004 г. ще бъде изготвено заданието за очакваното въздействие върху околната среда (ОВОС) за определяне на площадка за изграждането на екарисажа.

15. Въвеждане в действие на ново предприятие в частния екарисаж в гр. Шумен за унищожаване на материали от I – ва и II – ра категория.

За тази цел, през 2004 г. предстои закупуване на специализирани транспортни средства за извозване на високо- и специфично-рискови материали.

16. Подобряване на капацитета на лабораториите за контрол на трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ТСЕ).

През 2004 г. предстои:

- *оборудване на две лаборатории за изследване чрез бързи тестове – в Стара Загора и Велико Търново;*
- *дооборудване на референтната лаборатория за ТСЕ в гр. София с апаратура за извършване на диагностичните тестове патохистология и имуноблотинг и ЕЛАЙЗА метод.*

17. Изпълнение на програма за обучение на служителите на НВМС по прилагане на европейското ветеринарно законодателство.

18. Въвеждане на забрана за влагане на месокостно брашно в храните за животни.

19. Увеличаване на капацитета за упражняване на фитосанитарен контрол и подобряване на квалификацията на персонала на НСРЗ.

20. Приемане на Национална програма за контрол върху храните за животни, която да включва годишен инспекционен план за осъществяване на контрола от Националната служба по зърното и фуражите (НСЗФ) и НВМС.

Във връзка с поетите ангажименти на България в позицията за преговори по Глава 8 “Рибарство” през 2004 г. предстои:

- 1. Изготвяне на наредба за изискванията за предлагане на пазара на риба и рибни продукти.**
- 2. Укрепване на капацитета за инспекция и контрол на риболовните дейности.**

През 2004 г. предстои:

- *назначаване на 30 служители – екипаж за патрулни катери на*

ИАРА;

- *поддръжка, дооборудване на плавателни съдове за контрол на риболовните дейности и закупуване на средства за комуникации - предвидени са 700 хил. лева от бюджета на МЗГ;*
- *изпълнение на пилотен проект за изпитание на системата за наблюдение на риболовни съдове.*

3. Завършване на националната информационно-статистическа система за рибарството.

- *приемане на статистически методики, с оглед постигане на пълна хармонизация с acquis в областта на риболовната статистика;*
- *Изграждане на база данни с оперативна и статистическа информация за уловите и производството на аквакултури.*

4. Представяне пред Европейската комисия на Програмите за мониторинг на болестите по рибите и на остатъчните количества, която да е съобразена с ветеринарно-медицинските изисквания за износ на риба и рибни продукти в ЕС.

5. Изготвяне на проучване на пазара на риба и рибни продукти относно техническите изисквания и начините на финансиране на изграждането на пазари на риба и рибни продукти.

ЕФЕКТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ПОЗЕМЛЕНИТЕ РЕСУРСИ е друг **ПРИОРИТЕТ** в политиката на Правителството за аграрния отрасъл

Във връзка с настоящото състояние на земеделските земи след приключване на процеса по възстановяването на собствеността, характеризиращо се с наличие на много собственици върху маломерни и много на брой имоти, през 2004 г. дейността на МЗГ ще бъде насочена към:

- *създаване на Държавно предприятие Национална компания "Земя", чиято основна цел е чрез активно участие в пазара на земя да създава уедрени имоти, ефективни от гледна точка на земеделския производител. Очаква се през 2004 г. тази компания реално да започне да функционира. В републиканския бюджет са разчетени 50 млн. лева като първоначални средства за основната ѝ дейност;*
- *поддържане на базата данни в географска информационна система АЛИС /Agriculture Land Information System/, съдържаща данни за земеделските земи, възстановени по ЗСПЗЗ и горите и земите от горския фонд, възстановени по ЗВСГЗГФ.*

ПРИОРИТЕТ

ПОВИШАВАНЕ КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТТА НА ЗЕМЕДЕЛСКИЯ И ПРЕРАБОТВАТЕЛНИЯ СЕКТОР И СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ОРИЕНТИРАНЕ НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Подобряване условията за реализация на земеделската продукция, стимулиране производството на качествени екологични продукти, насърчаване на инвестициите в земеделието и повишаване конкурентноспособността на предприятията в сектора, прилагането на гъвкава и ефективна финансова и кредитна политика са съвкупност от цели, чието постигане е необходимо условие за превръщането на земеделското производство в конкурентноспособен и експортноориентиран отрасъл на икономиката на страната.

Мерките за осъществяване на намеренията през 2004 г. основно ще се изразяват в следното:

1. Държавно подпомагане на земеделските производители от ДФ "Земеделие".

В проектобюджета на ДФ "Земеделие" за 2004 г. е предвиден трансфер от Държавния бюджет в размер на 150 млн. лева.

Предвидените *разходи* по проектобюджета са както следва:

- за инвестиционно кредитиране – 100 млн. лева нетен размер (180 млн. лева общо, като от тях 80 млн. лева от възстановени кредити);
- за инвестиционно субсидиране – 4 млн. лева;
- за текущо субсидиране – 46 млн. лева.

Разпределението на средствата все още не е окончателно, но се очаква те да бъдат разпределени както следва:

- **за текущо субсидиране:**

- за производство на:**

зеленчуци за преработка (домати и пипер) -	1,5 млн. лева;
слънчоглед и царевица -	6 млн. лева;
картофи -	1 млн. лева;
мляко -	8 млн. лева;
фураж за изхранване на животните -	4,5 млн. лева;

- за запазване на националния и племенния

генофонд -	6 млн. лева;
за обработване на пустеещи земи -	3 млн. лева;
за жътвена кампания -	4 млн. лева;
за есенна сеитба за реколта `2005 -	12 млн. лева.

- **За инвестиционно кредитиране**

По националните схеми - 70 млн. лева, в т. ч.:

За животновъдство -	15 млн. лева;
За растениевъдство -	35 млн. лева;
За закупуване на земеделска техника -	20 млн. лева.

и 110 млн. лева чрез търговски банки за финансиране на инвестиционни проекти.

2. Държавно регулиране и подкрепа в ценообразуването и в производството на тютюн, стабилизиране на износа и запазване поминъка на населението в планинските и полупланинските региони.

През 2004 г. се предвижда производство на суров тютюн в размер на 68 320 тона. За осигуряването на премии на тютюнопроизводителите в бюджета за 2004 г. са предвидени 106 млн. лв., а за издръжка на фонд "Тютюн" и за целева парична подкрепа – 30 млн. лв.

3. Доизграждане на пазарната инфраструктура за пресни плодове, зеленчуци, цветя и риби.

През 2004 г. ще бъдат закупено и монтирано оборудване за доизграждане на пазарите в с. Огняново и в гр. Хасково с кредит от GTZ.

4. Насърчаване създаването на сдружения на водоползвателите и реструктуриране на хидромелиоративния фонд чрез приемане на ЗИД на Закона за сдружения за напояване.

5. Изготвяне на стратегия за градинарството, очертаваща основните насоки за развитие и насърчаване производството на плодове, зеленчуци и етерично-маслени култури.

6. Изпълнение на Програмата за развитие на алтернативното земеделие в Родопите.

7. Изпълнение на Програмата за развитие на земеделието в Северозападна България през 2003-2006 г.

8. Структуриране на Национален браншови пчеларски съюз и създаване на съвременна система за контрол на качеството на пчелния мед.

9. Адаптиране дейността на селскостопанската наука и ориентирането ѝ към създаване на пазарно-адекватни научни продукти. През 2004 г. ще започне реалното прилагане на Стратегията за развитие на аграрната наука.

10. Подготовка и обучение на бъдещите фермери и земеделски

специалисти в съответствие с нуждите на сектора. Въвеждане на нова учебна дисциплина в държавните училища към МЗГ, с наименование “Обща аграрна политика на Европейския съюз”. Разработване на държавното образователно изискване за професия “Фермер” .

Продължава работата по достигане на

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА НА ЖИВОТ И ТРУД НА ЗАЕТИТЕ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ И НА ЖИВЕЕЩИТЕ В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ,

като важен **ПРИОРИТЕТ** на държавната политика. Средствата по предпресъединителните фондове на програма САПАРД и през 2004 г. ще бъдат решаващ фактор за осъществяването на приоритета. В тази връзка ще бъдат предприети следните действия:

1. Внасяне на промени в стартиралите мерки по Програма САПАРД, с цел подобряване прилагането им, на база препоръките съдържащи се в Междинната оценка на Програмата и предложения, обсъждани в постоянните работни групи и одобрени от Комитета по наблюдение.
2. Изграждане на компютърна база данни от индикатори (включени в Програма САПАРД), за наблюдение на селските райони.
3. Дефиниране на “необлагодетелствани райони и райони с екологични ограничения” за нуждите на политиката за развитие на селските райони.
4. Подготовка на схеми за подпомагане на земеделските производители в необлагодетелствани райони и райони с екологични ограничения.
5. Укрепване капацитета на създадените (по проект с ПРООН) 11 местни инициативни групи.
6. Подготовка на регионална програма за развитие на земеделието в района Странджа-Сакар.
7. Провеждане на семинари и отпечатване на материали за запознаване на населението в селските райони с възможностите за използване на средства от различни финансови източници за подпомагане на тяхната дейност.
8. Събиране на информация от браншови организации, общини и местни инициативни групи с цел подготовка на секторни анализи (на национално ниво) за нуждите на планиране развитието на селските райони в периода след присъединяването.

9. Детайлизиране и доразработване на приетия от МЗГ Проект на Национална агроекологична Програма.
10. Създаване на регистър на производителите, преработвателите и вносителите на биологична продукция.
11. Разработване на нормативна база за прилагане на мярка 1.3 “Развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда” по Програма САПАРД.
12. Работа по изготвяне на “Правила за добра земеделска практика” по смисъла на Наредба №2/2000год. на МОСВ, МЗГ и МЗ за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

В областта на горския сектор основен **ПРИОРИТЕТ** остава

ПРИРОДОСЪОБРАЗНО И УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ, ЛОВНАТА ФАУНА И ЗАЩИТЕНИТЕ ПРИРОДНИ ТЕРИТОРИИ

С действията, които ще бъдат предприети през 2004 г. се цели изграждане на икономически жизнен горски отрасъл, усъвършенстване на горското законодателство, единно управление на националните горски ресурси при отчитане спецификата на различните видове горска собственост. политика.

Конкретните мерки за 2004 г. са следните:

1. Реализация на проект “ Бългaрия – възстановяване на горския сектор”, финасиран със заем от Международна банка за възстановяване и развитие.
2. Изготвяне на Наредба за търговията с горски репродуктивни материали, която е във връзка с хармонизацията на българското законодателство с това на ЕС.
3. Залесяване и попълване на 10 хил. ха горски култури.
4. Производство на 85 млн.броя фиданки за залесяване.
5. Направа на 7 хил.хектара почвоподготовка.
6. Прилагане на мярка 1.4. “Лесовъдство, залесяване на земеделски земи, инвестиции в горски стопанства, преработка и маркетинг на горски репродуктивни продукти” по програма САПАРД на ЕС.

II. ФИНАНСОВО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА В ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ ПРЕЗ 2004 г.

Финансовото обезпечаване на разходите за действията по изпълнение на програмата на правителството в областта на аграрния сектор, в проекта за бюджет на МЗГ през 2004 г. се предвижда да бъде осигурено със собствени приходи, финансиране чрез външни заеми и бюджетна субсидия.

Финансирането със собствени приходи (данъчни приходи на фонд "Тютюн" и неданъчни приходи от такси, услуги и стопански дейности) се предвижда да бъде 311,7 млн.лв.

Финансирането чрез външни заеми ще възлиза на 5,4 млн.лв.

Предвидената бюджетна субсидия е в размер на 81,2 млн.лв.

Необходимите разходи за финансиране на действията на МЗГ през 2004 г. са в размер на 398,3 млн.лв. Предвижда се субсидията за нефинансови предприятия (тютюнопроизводството) да е в размер на 106 млн.лв., а капиталовите разходи за аграрния сектор – 29,9 млн.лв.

С предвидените средства в проекта за бюджет на МЗГ се обезпечават разходите през 2004 г. за:

- Провеждане реформата в горите;
- Окупняване на земеделските земи по смисъла на Глава Va – "Ползване на земеделските земи" от ЗСПЗЗ;
- Парична подкрепа на производителите на тютюн;
- Борба със заразителните и паразитни болести по животните;
- Борба с градушките;
- Охрана и възпроизводство на горите;
- Опазване на горите и дивеча;
- Опазване, възстановяване и подобряване на почвеното плодородие и екологичните функции на почвената покривка;
- Селекция в животновъдния сектор, с оглед подобряване на породната структура;
- Контрол на зърното и фуража;
- Опазване и възпроизводство на рибата и аквакултурите;
- Опазване на страната от проникването и разпространяването на вредители по растенията и растителните продукти;
- Оптимизиране и реструктуриране на системата по сортоизпитване, апробация и контрол;
- Изграждане и ефективно прилагане на система за контрол и координация на контрола в лозаро-винарския сектор в съответствие с изискванията на ЕС;
- Изграждане на база данни с оперативна и статистическа информация за уловите и аквакултурното производство.
- Изпитване, изследване и сертифициране на земеделската и горска техника;
- Субсидиране цената на водата за поливни нужди.

П Р И Л О Ж Е Н И Я